

საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და
ინფრასტრუქტურის სამინისტროს
საავტომობილო გზების დეპარტამენტი

ბუნებრივ და სოციალური გარემოს მართვის გეგმა
შიდასახლემწიფოებრივი და ადგილობრივი გზების მესამე პროექტი და
შიდასახლემწიფოებრივი გზების აქტივების მართვის პროექტი

შ81: ჩოხატაური-ბახმაროს გზის რეაბილიტაცია

კმ-34.0 - კმ50.0

TNM Limited

საქართველო

2019

ნაწილი I: ზოგადი ინფორმაცია პროექტისა და საპროექტო ტერიტორიის შესახებ

ინსტიტუციონალური და ადმინისტრაციული საკითხები				
ქვეყანა	საქართველო			
პროექტის დასახელება	შ81: ჩოხატაური-ბახმაროს გზის რეაბილიტაცია კმ-34.0-კმ50.0			
პროექტის მასშტაბი და ღონისძიებები	<p>საგზაო ქსელის მიმდინარე მდგომარეობის დეტალური საინჟინრო შეფასების შედეგების საფუძველზე, გეომეტრიული ფუნქციების შესწავლით, საგზაო აღჭურვილობის, არხების, ხიდების, საგზაო მახასიათებლების, გზის საფარის მდგომარეობის მიხედვით და სხვა, განისაზღვრა აღნიშნული გზის მონაკვეთის სარეაბილიტაციო სამუშაოების ადეკვატურობა.</p> <p>გზის მონაკვეთზე მნიშვნელოვნად დაზიანებულია ასფალტის საფარი და სადრენაჟო სისტემა. აღნიშნული გამოწვეულია საგზაო მოძრაობის, კლიმატური და გარემოსდაცვითი პირობების გამო. გზის საფარზე განვითარდა ბზარები, ორმოები, ასფალტის ჯდენა და სხვა. შესაბამისად, მიზანშეწონილია სარეაბილიტაციო სამუშაოების განხორციელება, რათა აღდგეს არსებული გზის ფუნქციონირება.</p> <p>განსახორციელებელი ღონისძიებები მოიცავს: გზის საფარის მოხსნას და ნაწილობრივ სტრუქტურის შეცვლას, რაც უცილებელია არსებული საავტომობილო გზის აღსადგენად. მათ შორის სადრენაჟო სისტემის, საყრდენი სტრუქტურებს, გვერდულების, საგზაო უსაფრთხოების ზომების, საგზაო ნიშნების, საფარის მონიშვნის, ავტობუსების გაჩერებების და ა.შ. სტრუქტურულ და ფუნქციონალურ გაუმჯობესებას საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების მიზნით.</p> <p>გზის მონაკვეთზე ზოგადი მახასიათებლებია:</p> <ul style="list-style-type: none"> • გზის სიგრძე: 16 კმ • საგზაო საფარის ტიპი: ასფალტი • სავალი ნაწილის საშუალო სიგანე: 7 მ; • გვერდულების სიგანე: 0.5 – 1.0 მ; • არხი: 47 ცალი • ხიდი: 0 ხიდი • ზოლის რაოდენობა: 2 ზოლიანი / ორი მიმართულებით 			
ინსტიტუციური ორგანიზება (სახელი და საკონტაქტო ინფორმაცია)	<p>მსოფლიო ბანკი (პროექტის ჯგუფის ხელმძღვანელი) აიმენ ა. ოსმან ალი</p>	<p>პროექტის მენეჯერი გიორგი წერეთელი</p>	<p>ადგილობრივი მოსარგებლე/ან მიმღები ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტი</p>	
განხორციელების ორგანიზება (სახელი და საკონტაქტო ინფორმაცია)	<p>მსოფლიო ბანკი უსაფრთხოების ზედამხედველობა დარეჯან კაპანაძე გარემოს დაცვა</p> <p>სოფია გეორგიევა სოციალური</p>	<p>ადგილობრივი ზედამხედველი TNM Limited</p>	<p>ადგილობრივი ინსპექცია</p>	<p>კონტრაქტორი (განსასაზღვრია)</p>
ადგილმდებარეობის აღწერა				
ობიექტის სახელი	შ81: ჩოხატაური-ბახმაროს გზის რეაბილიტაცია კმ-34.0-კმ50.0, ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტი			
ობიექტის ადგილმდებარეობის აღწერა	გზის მონაკვეთი იწყება კმ 34.0-დან და სრულდება ბახმაროშიკმ 50.0-ზე. აღნიშნული გზა გადის მთა-გორიან მონაკვეთზე, ზღვის დონიდან 1200-დან 2050 მ-მდე. ზამთრის პერიოდში, აღნიშნული გზა კმ 33.0-დან იკეტება (კმ 34.0-ის დაწყებამდე 1 კილომეტრით ადრე). აღნიშნული გზის მონაკვეთი დიდთოვლობის გამო დეკემბრიდან მაისის ჩათვლით რჩება ჩაკეტილი.			

ვინ არის მიწის მფლობელი?	<p>(i) ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტის საკუთრება.</p> <p>(ii) გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს - სსიპ სახელმწიფო ტყის სააგენტოს სახელმწიფო ტყის ფონდი (სულ 7,176.36 მ²).</p> <p>(iii) გზის სარეაბილიტაციო სამუშაოებს შესაძლებელია ქონდეს დროებითი უარყოფითი გავლენა კერძო საკუთრებაში მყოფ/მომხმარებელთა ღობეებზე.</p>				
გეოგრაფიული, ფიზიკური, ბიოლოგიური, გეოლოგიური, ჰიდროგრაფიული და სოციო-ეკონომიკური გარემოს აღწერა	<p>მდებარეობა: გზის მონაკვეთი იწყება კმ 34-დან და სრულდება კმ 50-ზე (შ-81). აღნიშნული გზა გადის მთა-გორიან მონაკვეთზე. აღნიშნულ გზის მონაკვეთზე არსებობს მეწყერული ზონები. დეტალები აღწერილია დანართ 2-ში.</p> <p>ჰაერის: საგზაო მოძრაობის დაბალი ინტენსიობისა და ინდუსტრიული ობიექტების არარსებობის გამო, ჰაერის ხარისხის პარამეტრი მაღალია.</p> <p>წყალი და ნიადაგი: ოფიციალური მონაცემები დაბინძურების შესახებ არ არსებობს</p> <p>ფლორა: გზის მიმდებარედ მცენარეული საფარი ძირითადად შედგება ფიჭვისა და ბუჩქებისაგან. სოფელ ჩხაკურის შემოგარენში იზრდება მუხა (<i>Quercus pontica</i>). სარეაბილიტაციო სამუშაოების ჩატარებისთვის აუცილებელია 12 ფოთლოვანი ხის მოჭრა, რომლებიც მდებარეობენ სახელმწიფო ტყის ფონდის ტერიტორიაზე და საჭიროა მათი ამორიცხვა.</p> <p>ფაუნა: პროექტის განხორციელების ზონაში მობინადრე ცხოველთა სახეობები მოიცავს დათვს, შველს, ტახს, ტურას, მგელს, მელიას და კურდღელს.</p> <p>ხმაური: ინდუსტრიული ობიექტების უქონლობისა და საგზაო მოძრაობის დაბალი ინტენსიობის გამო ხმაურის დონე დაბალია. სამშენებლო სამუშაოებს ექნებათ ზომიერი ლიმიტირებული გავლენა მოსახლეობის მხოლოდ იმ ნაწილზე რომლებიც ცხოვრობენ არსებულ სოფლებში (გზის გასწვრივ) და აღნიშნული გავრცელება მხოლოდ პერიოდული შეკეთების ფაზაზე.</p> <p>სოციალური/არანებაყოფლობითი განსახლება: პროექტის განხორციელება არ საჭიროებს მიწის ნაკვეთების შესყიდვას. მოსალოდნელია დროებითი ზეგავლენა კერძო საკუთრებაში არსებული მიწის ნაკვეთების მიმდებარე მესაკუთრეებს ეცნობება მოსალოდნელი ზემოქმედების შესახებ და ღობეები დაუყოვნებლივ აღდგება კონტრაქტორის მიერ. პროექტით გათვალისწინებული სამუშაოების დაწყებამდე მოპოვებული იქნება ზემოქმედებაში მოქცეული პირების წერილობითი თანხმობა. იმ შემთხვევაში, თუ პროექტის ზემოქმედება გარცელებდა კერძო საკუთრებაში ან მფლობელობაში არსებულ მსხმოიარე ხეხილზე, გაიცემა შესაბამისი კომპენსაცია. პროექტის დროებითი ზემოქმედებაში მოქცეული ღობეებისათვის ან ფულადი კომპენსაცია გაიცემა ან აღდგენილი იქნება კონტრაქტორის მიერ, ARAP-ში აღწერილი საკომპენსაციო პირობების შესაბამისად.</p>				
მასალების მოპოვების ადგილმდებარეობა და მანძილი, განსაკუთრებით ინერტული მასალების, წყლის, ქვამასალის	<p>ინფორმაცია პროექტის მიმდებარე ტერიტორიაზე მასალების რესურსების შესახებ:</p> <table border="1" data-bbox="379 1294 1321 1440"> <tr> <td data-bbox="379 1294 726 1328">აღწერა</td> <td data-bbox="730 1294 1321 1328">მდებარეობა</td> </tr> <tr> <td data-bbox="379 1335 726 1440">მდინარეზე ინერტული მასალის კარიერი</td> <td data-bbox="730 1335 1321 1440">სოფელი ახალსოფელი მდინარე ბჟუჟა</td> </tr> </table>	აღწერა	მდებარეობა	მდინარეზე ინერტული მასალის კარიერი	სოფელი ახალსოფელი მდინარე ბჟუჟა
აღწერა	მდებარეობა				
მდინარეზე ინერტული მასალის კარიერი	სოფელი ახალსოფელი მდინარე ბჟუჟა				
კანონმდებლობა					
ნაციონალური და ადგილობრივი კანონმდებლობა და ნებართვები	<p>შიდასახელმწიფოებრივი გზების აქტივების მართვის პროექტის (SRAMP) განხორციელება მიმდინარეობს მსოფლიო ბანკის უსაფრთხოების პოლიტიკის OP/BP 4.01 – გარემოზე ზემოქმედების შეფასება დებულებების შესაბამისად. აღნიშნული პოლიტიკის პრინციპების მიხედვით, მოცემულ ქვე-პროექტს გარემოზე ზემოქმედების კუთხით მიენიჭა "ბ" კატეგორია. ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედების მართვის წინამდებარე გეგმა მომზადებულია OP/BP 4.01-ით განსაზღვრული პრინციპების შესაბამისად. საქართველოს კანონმდებლობა გზების რეაბილიტაციის პროექტისთვის არ მოითხოვს მისი გარემოზე ზემოქმედების შეფასების მომზადებას და დამტკიცებას ან ნებართვის გაცემას.</p> <p>თუმცა, ეროვნული რეგულირების სისტემით:</p> <ul style="list-style-type: none"> • კონტრაქტორი კომპანია უნდა იყოს ლიცენზირებული; • სამშენებლო მასალების შექმნა უნდა მოხდეს ლიცენზირებული მომწოდებლისგან; • თუ კონტრაქტორი საკუთარი კარიერის გახსნას მოინდომებს, უნდა აიღოს შესაბამისი ლიცენზია საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს სსიპ წიაღის ეროვნული სააგენტოდან; 				

	<ul style="list-style-type: none"> • თუ კონტრაქტორს სურს გახსნას ალსფალტის ან ცემენტის საკუთარი ქარხანა, მან უნდა მიიღოს გარემოზე ზემოქმედების ნებართვა, რომელშიც მოცემული იქნება დაზინძურების კონცენტრაციის ზედა ზღვარი; • სამშენებლო ნარჩენები უნდა განთავსდეს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანასთან შეთანხმებულ ოფიციალურ ნაგავსაყრელზე ან ადგილობრივი თვითმმართველობის ოფიციალურად წერილობით შეთანხმებულ წინასწარ შერჩეულ ადგილზე; • გასხვისების დერეფანში მოქცეული ტერიტორია, რომელიც სახელმწიფო ტყის ფონდში ირიცხება, ამორიცხვის შემდგომ გადმოეცა საავტომობილო გზების დეპარტამენტს საქმიანობის განსახორციელებლად. ზემოაღნიშნული პროცედურები ამ ეტაპზე მიმდინარეობს.
<p>საჩივრების განხილვის მექანიზმი</p>	<p>საჩივრების განხილვის მექანიზმი ხელმისაწვდომი იქნება პროექტის ზემოქმედებაში მოქცეული პირებისათვის, რომელიც მისცემს საშუალებას გასაჩივრებელი იყოს ნებისმიერი გადაწყვეტილება, რომელსაც ისინი არ ეთანხმებიან.</p> <p>საჯარო განხილვების დროს და სამუშაოების დაწყებამდე მათთვის დარიგებული ბროშურების მეშვეობით, პროექტის ზემოქმედებაში მოქცეული პირები ინფორმირებულნი იქნებიან ხელმისაწვდომი საჩივრების განხილვის მექანიზმის თაობაზე. ასევე, შესაბამისი ინფორმაცია იქნება გამოქვეყნებული პროექტის ზემოქმედებების არეალში არსებული ყველა მუნიციპალიტეტის შენობის ვესტიბიულში განთავსებულ საინფორმაციო დაფებზე. პროექტის ზემოქმედებაში მოქცეული პირები სრულად იქნებიან ინფორმირებული თავიანთი უფლებებისა და სიტყვიერი თუ წერილობითი საჩივრების წარდგენის პროცედურების თაობაზე მშენებლობამდე, მშენებლობის და ექსპლუატაციის დროს. საჩივრების პრევენციის მიზნით თითოეული პრეტენზია დროულად და განსაკუთრებული ყურადღებით იქნება განხილული.</p> <p>საჩივრების განხილვის კომისიის საკონტაქტო პირი:</p> <p>ბატონი გიორგი ბოლქვაძე, ჩოხატაურის ინფრასტრუქტურის დეპარტამენტის უფროსი მობ: 577 74 99 22</p> <p>საკონტაქტო პირი აგროვებს და არეგისტრირებს საჩივრებს სპეციალურ ჟურნალში. თუ საჩივარი გადაუჭრელია ადგილობრივ დონეზე ის გადაეცემა საავტომობილო გზების დეპარტამენტს შემდგომი რეაგირებისათვის. ნებისმიერი ინფორმაციისთვის ან რჩევისთვის, საავტომობილო გზების დეპარტამენტის მიერ წარდგენილია შემდეგი საკონტაქტო პირები:</p> <p>საავტომობილო გზების დეპარტამენტი: საავტომობილო გზების დეპარტამენტი: ალ. ყაზბეგის 12, ქ. თბილისი, საქართველო.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. მარიამ ბეგიაშვილი - სოციალური უსაფრთხოების კონსულტანტი მობ: 577 74 40 88; 555 400 205; e-mail: mbegiashvili2@gmail.com 2. მაია ვაშაკიძე – გარემოს უსაფრთხოების კონსულტანტი; მობ: 593 32 30 77 e-mail: maya_vashakidze@yahoo.co.uk <p>საავტომობილო გზების დეპარტამენტი: ალ. ყაზბეგის 12, თბილისი, საქართველო</p> <p>საჩივრების განხილვის კომისია ფორმირებულია საქართველოს რეგიონალური განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის უფროსის ბრძანებით, როგორც მუდმივი ფუნქციონალური სტრუქტურა, ყველა დეპარტამენტის თანამშრომლის ჩართვით. ეს მოიცავს ხელმძღვანელობას, სოციალური და გარემოს უსაფრთხოებას, იურიდიულ სამსახურს, საზოგადოებასთან ურთიერთობის დეპარტამენტს და სხვა შესაბამის სამსახურებს (IA-ს კონკრეტული სტრუქტურის მიხედვით).</p> <p>თუ საქართველოს რეგიონალური განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის გადაწყვეტილება ვერ დააკმაყოფილებს პროექტის ზემოქმედებაში მოქცეულ მომჩივან პირებს, მათ შეუძლიათ განახორციელონ შემდგომი ქმედებები და ნებისმიერი წინააღმდეგობის გარეშე შეიტანონ სარჩელი სასამართლოში (რაიონული სასამართლო).</p>
<p>საჯარო განხილვები</p>	
<p>განსაზღვრეთ სად და როდის</p>	<p>ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედების მართვის პრინციპების განმსაზღვრელი ჩარჩო დოკუმენტი განთავსდა საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის ვებ-გვერდზე და დაინტერესებულ მხარეთა საკონსულტაციო შეხვედარ გაიმართა 2015 წლის 14 ივლისს.</p>

<p>ჩატარდა საჯარო შეხვედრა</p>	<p>წინამდებარე დოკუმენტი აიტვირთა საავტომობილო გზების დეპარტამენტის ვებ-გვერდზე, ხოლო ნაბეჭდი ფორმით მიეწოდა ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტს. ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედების მართვის გეგმაზე საჯარო კონსულტაციები ჩატარდა ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტში. ინფორმაცია ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედების მართვის გეგმის განხილვის თარიღის, დროის და ადგილმდებარეობის შესახებ გავრცელდა გავრცელდა წინასწარ, რათა უზრუნველყოფილი ყოფილიყო პროექტით დაინტერესებული მხარეების მაღალი დასწრება. საჯარო განხილვის ოქმი დაერთო წინამდებარე დოკუმენტს.</p> <p>ასევე, პროექტის ფარგლებში მომზადდა განსახლების სამოქმედო გეგმა (ARAP), სადაც მოცემულია კომპენსაციის გაცემის დეტალები დროებით ზემოქმედების ქვეშ არსებულ მესაკუთრეების ღობეებზე. ARAP-ის პროექტი საჯაროდ გამოქვეყნდა ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტში და აიტვირთა საავტომობილო გზების დეპარტამენტის ვებ-გვერდზე. ARAP-ის საჯარო განხილვისთვის შეხვედრა გაიმართა ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტში. ARAP- ის საჯარო განხილვის ოქმი დაერთო საბოლოო ARAP- ს.</p>
--------------------------------	---

<p>დანართები</p>	
<p>დანართი 1: პროექტის ადგილმდებარეობის რუკა; დანართი 2:: მეწყერის/ჩაქცეული ყრილის ადგილმდებარეობა დანართი 3 საჯარო შეხვედრის ოქმი დანართი 4: შეთანხმება ნარჩენების განთავსების შეთანხმებ (წარმოდგენილი იქნება კონტრაქტორის მიერ); დანართი 5: კარიერით სარგებლობის ლიცენზია (საჭიროებისამებრ, წარმოდგენილი იქნება კონტრაქტორის მიერ); დანართი 6: ასფალტის ქარხნის საექსპლოატაციო შეთანხმება (საჭიროებისამებრ, წარმოდგენილი იქნება კონტრაქტორის მიერ);</p>	

ნაწილი II: უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული ინფორმაცია

გარემოსდაცვითი და სოციალური საკითხების სკრინინგი უსაფრთხოების პოლიტიკის ასამოქმედებლად			
	სამუშაოები/საკითხი	სტატუსი	გამშვები მექანიზმი
მოიცავს თუ არა ობიექტზე მიმდინარე სამუშაოები შემდეგიდან რომელიმე ქმედებას?	1. გზის რეაბილიტაცია	☒ დიახ ☐ არა	თუ “დიახ”, იხ, ნაწილი „ა“
	2. ახალი მცირემშტაბიანი საგზაო ინფრასტრუქტურის მშენებლობა	☐ დიახ ☒ არა	თუ “დიახ”, იხ, ნაწილი „ა“
	3. გავლენა ზედაპირულ სადრენაჟო სისტემაზე	☒ დიახ ☐ არა	თუ “დიახ”, იხ, ნაწილი „ბ“
	4. ისტორიული ნაგებობა(ები) და ოლქები	☐ დიახ ☒ არა	თუ “დიახ”, იხ, ნაწილი „გ“
	5. მიწის შესყიდვა ¹	☐ დიახ ☒ არა	თუ “დიახ”, იხ, ნაწილი „დ“
	6. სახიფათო ან დოქსიკური მასალები ²	☐ დიახ ☒ არა	თუ “დიახ”, იხ, ნაწილი „ე“
	7. ზეგავლენა ტყეებზე და/ან დაცულ ტერიტორიებზე	☒ დიახ ☐ არა	თუ “დიახ”, იხ, ნაწილი „ვ“
	8. აუფეთქებელი ჭურვების არსებობის რისკი	☐ დიახ ☒ არა	თუ “დიახ”, იხ, ნაწილი „ზ“
	9. სატრანსპორტო მოძრაობისა და ფეხით მოსიარულეთა უსაფრთხოება	☒ დიახ ☐ არა	თუ “დიახ”, იხ, ნაწილი „თ“
	10. ზემოქმედება კერძო საკუთრებაზე და გამოყენება	☒ დიახ ☐ არა	თუ “დიახ”, იხ, ნაწილი „ი“
	11. სოციალური რისკები	☒ დიახ ☐ არა	თუ “დიახ”, იხ, ნაწილი „კ“

1. მიწების შესყიდვა მოიცავს ხალხის ადგილმონაცვლობას, ცხოვრების წესის შეცვლას, ეს ეხება იმ მიწას რომლის შესყიდვა/გადაცემა მოხდა და გავლენა აქვს იმ პირებზე, ვინც ცხოვრობს და/ან უკანონოდ იმყოფება და/ან ეწევა ბიზნეს საქმიანობას (ჯიხურები) იმ მიწაზე, რომლის შეძენაც მოხდა.

2. ტოქსიკური/სახიფათო მასალები მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება შემდეგით: ასბესტი, ტოქსიკური საღებავები, მავნე გამხსნელი ნივთიერებები, ტყვიის შემცველი საღებავების მოცილება და სხვა.

ნაწილი III: შემამსუბუქებელი ღონისძიებები

საქმიანობა	პარამეტრები	შემამსუბუქებელი ღონისძიებების კითხვარი
0. ზოგადი პირობები	შეტყობინება და მუშათა უსაფრთხოება	<p>(ა) ადგილობრივი მშენებლობის და გარემოს დაცვის ინსპექციის და ადგილობრივი თემის წარმომადგენლები ინფორმირებული უნდა იყვნენ მოსალოდნელი სამუშაოების შესახებ.</p> <p>(ბ) საზოგადოებას ინფრომაცია მიეწოდება სამუშაოების შესახებ მედიის საშუალებით და/ან საჯაროდ ხელმისაწვდომ ობიექტებზე (მათ შორის სამშენებლო მოედანი) სათანადო შეტყობინების გაგზავნის გზით.</p> <p>(გ) გზის მშენებლობისა და რეაბილიტაციისათვის საჭირო ყველა იურიდიული ნებართვა უნდა იქნას მოპოვებული.</p> <p>(დ) მუშათა პირადი უსაფრთხოების აღჭურვა პერსონალური დამცავი საშუალებებით, რომელიც უნდა შეესაბამებოდეს საერთაშორისო სტანდარტებს (ყოველთვის უნდა ატარონ ჩაფხუტები, ნიღბები და უსაფრთხოების სათვალე, დამცავი ფეხსაცმელები). კონტრაქტორი ფორმალურად უნდა იყოს თანახმა, რომ სამუშაოები განხორციელდება უსაფრთხოდ და დისციპლინირებულად, რათა შემცირდეს ზემოქმედება ახლომდებარე მოსახლეობაზე და გარემოზე.</p> <p>(ე) სამშენებლო მოედანზე თვალსაჩინო ადგილებში უნდა განთავსდეს გამაფრთხილებელი და შემახსენებელი ნიშნები გარემოს დაცვის, ჯანმრთელობის და უსაფრთხოების ქცევის ნორმების შესახებ.</p> <p>(ვ) თვალსაჩინო ადგილას უნდა განთავსდეს საკონტაქტო ინფორმაცია, რათა ადგილობრივი თემის წარმომადგენლებს და პროექტის გავლენის ქვეშ მყოფ ადამიანებს საშუალება ქონდეს კითხვების დასმის და საჩივრის გამოთქმის.</p>
ა. ძირითადი სარეაბილიტაციო და/ან სამშენებლო ღონისძიებები	ჰაერის ხარისხი	<p>(ა) მიწის სამუშაოების და მასალების დატვირთვა-ჩამოტვირთვის დროს უნდა იქნას მიღებული შესაბამისი ზომები, რათა თავიდან იქნას აცილებლი ზედმეტი მტვრის წარმოქმნა (როგორც არის, მასალების ჩამოგდება მაღალი სიმაღლიდან დატვირთვა-ჩამოტვირთვის დროს).</p> <p>(ბ) ნანგრევები, ამოღებული მიწა და აგრეგატები უნდა განთავსდეს კონტროლირებად ტერიტორიაზე და პერიოდულად მორწყას, რათა შემცირდეს მტვრის წარმოშობა.</p> <p>(გ) პნევმატური ბურღვის ან საფარის მტვრევის და გზის საფუძვლების დაშლის სამუშაოების დროს წარმოქმნილი მტვერი უნდა შემცირდეს მორწყვის საშუალებით და/ან ობიექტზე უნდა დამონტაჟდეს მტვრის შემაკავებელი მოწყობილობები.</p> <p>(დ) მიმდებარე ტერიტორიაზე (ტროტუარი, გზა) არ უნდა იყოს სამშენებლო ნარჩენები და მიწა, რათა მინიმუმამდე იქნას დაყვანილი მტვრის წარმოქმნა.</p> <p>(ე) სამშენებლო ნარჩენების/ნაგვის ღიად დაწვა არ დაიშვება სამშენებლო მოედანზე.</p> <p>(ვ) მანქანა-დანადგარები შესაბამისობაში უნდა იყოს ემისიების წარმოშობის რეგულაციებთან, უზრუნველყოფილი უნდა იქნეს მათი სათანადო ტექნიკური რემონტი და მოედანი თავისუფალი უნდა იყოს ზედმეტი არასაჭიროდ მდგომი სამშენებლო მექანიზმებისგან.</p>
	ხმაური	<p>(ა) დღის საათებში სამშენებლო ხმაურის შეზღუდვა.</p> <p>(ბ) სკოლების და საავადმყოფოების შემოგარენში დამატებით განხორციელდეს ხმარურის მართვა.</p> <p>(გ) გენერატორების, ჰაერის კომპრესორების და სხვა მექანიკური დანადგარების მრავლის თავსახურები მუშაობის პერიოდში დაკეტილი უნდა იყოს და დანადგარები უნდა განთავსდეს დასახლებული პუნქტებიდან რაც შეიძლება შორს.</p>
	წყლის ხარისხი	<p>(ა) ობიექტზე უნდა გატარდეს ეროზიისა და სედიმენტების კონტროლის შესაბამისი ღონისძიებები, როგორცაა მაგალითად: თივის ზვინები და/ან შლამსაჭერი, რათა თავიდან იქნეს აუცილებელი ნალექის სამშენებლო მოედნიდან გამოტანა, რამაც შესაძლოა გამოიწვიოს ადგილობრივი საკანალიზაციო სისტემების, ახლომდებარე ღელების და მდინარეების დაბინძურება.</p>

საქმიანობა	პარამეტრები	შემამსუბუქებელი ღონისძიებების კითხვარი
	ნარჩენების მართვა	<p>(ა) წინასწარ შეირჩეს და მოპოვებული იქნას ფორმალური ნებართვა/შეთანხმება ნარჩენების მოგროვებისთვის და გადასაყრელად და ნარჩენების მოსაგროვებელი და გადასაყრელი ადგილები განსაზღვრული უნდა იყოს ყველა ტიპის ნარჩენისთვის, რომელიც წარმოიშვება მიწის სამუშაოების, დემონტაჟისა და სამშენებლო სამუშაოების შედეგად.</p> <p>(ბ) მშენებლობის და დემონტაჟის შედეგად დარჩენილი მინერალური ნაგავი/ნარჩენები უნდა განცალკევდეს საერთო, ორგანული, თხევადი და ქიმიური ნარჩენებისგან და ადგილზე დახარისხდეს და შეიქმნას შესაბამისი შემნახველი კონტეინერები.</p> <p>(გ) ყველა ტიპის ნარჩენი უნდა იქნას გატანილი არსებულ ფორმალურად შეთანხმებულ და მკაცრად კონკრეტულად განსაზღვრულ ადგილზე.</p> <p>(დ) შეძლებისდაგვარად გადამუშავდეს ან ხელშეორედ გამოყენებულ იქნას არატოქსიური მასალები.</p>
ბ. გავლენა ზედაპირულ სადრენაჟო სისტემაზე	წყლის ხარისხი	<p>(ა) ადგილი არ უნდა ჰქონდეს გრუნტის წყლების არაკონტროლირებად მოპოვებას, არც ტექნიკური წყლების, ცემენტის ხსნარის ან სხვა დაბინძურებული წყლების არაკონტროლირებად დაცლას მიწაზე ან ზოგადად ბუნებრივ გარემოში; სამუშაოების დაწყებამდე კონტრაქტორმა უნდა მოიპოვოს წყლის მოპოვების და დაცლის ყველა საჭირო ლიცენზია და ნებართვა.</p> <p>(ბ) მოეწყოს და განხორციელდეს სათანადო სანიაღვრე წყლების სისტემა, ისე რომ შლამით არ ამოქოლოს, დააბინძუროს ან დაბლოკოს ან სხვაგვარად უარყოფითი ზეგავლენა იქონიოს ბუნებრივ ნაკადულებზე/დედეებზე, მდინარეებზე, წყალსადგავებსა და ტბებზე.</p> <p>(გ) გაეცნოს და დაცული იქნას პროცედურები რათა თავიდან იქნას აცილებული საწვავის, საპოხი მასალების და ტოქსიური და მავნე ნივთიერებების შემთხვევითი დაღვრა.</p> <p>(დ) სამშენებლო მანქანები და დანადგარები გაირეცხოს მხოლოდ სპეციალურად განსაზღვრულ ადგილებში, სადაც წყლის გადინება არ დააბინძურებს ბუნებრივი წყლის ზედაპირს.</p>
გ. ისტორიული ძეგლი(ები)	კულტურული მემკვიდრეობა	<p>(ა) იმ შემთხვევაში თუ მშენებლობა ხორციელდება ისტორიული ნაგებობების სიახლოვეს, ან ისტორიულ უბანში, უნდა მოხდეს შეტყობინება და ადგილობრივი სახელისუფლებო ორგანოებიდან თანხმობის/ნებართვების აღება. ყველა სახის სამშენებლო სამუშაოები უნდა დაიგეგმოს და განხორციელდეს ადგილობრივი და ეროვნული კანონმდებლობის შესაბამისად.</p> <p>(ბ) ექსკავაციის ან მშენებლობის დროს უძველესი ხანის კულტურული ნაშთების ან სხვა შესაძლო არქეოლოგიური ნივთების აღმოჩენის შემთხვევაში, აუცილებელია ამ ფაქტის დაფიქსირება და რეგისტრირება, პასუხისმგებელი ოფიციალური უწყებების საქმის კურსში ჩაყენება და სამუშაოების შეჩერება ან შეცვლა წარმომოხილი გარემოების გათვალისწინებით.</p>
დ. მიწების შესყიდვა	განსახლების სამოქმედო გეგმა/ჩარჩო დოკუმენტი	<p>ა) თუ სამუშაოების განხორციელებისთვის საჭირო გახდა ნაკვეთზე შესვლა, არ შეხვიდეთ აღნიშნულ ნაკვეთზე სანამ არ მიიღებთ დამკვეთისგან ფორმალურ შეტყობინებას განსახლების და კომპენსაციის გადახდის დასრულებზე. სამუშაოები დაშვებულია მხოლოდ ბანკის და დამკვეთის მიერ განსახლების დასრულების ანგარიშის დამტკიცების შემდგომ.</p> <p>ბ) არასათანადო ან არასრული განსახლების კომპენსაციის შესახებ საზოგადოებრივი საჩივრების წარმომოხილის შემთხვევაში, უნდა შეჩერდეს ყველა აქტივობა, საჩივრები შევიდეს ჩანაწერების ჟურნალში და დაუყოვნებლივ ეცნობოს დამკვეთს. დამკვეთის ფორმალური შეტყობინების მიღებამდე არ ადღგეს სამუშაოები.</p>
ე. ტოქსიკური მასალები	ასბესტის მართვა	<p>(ა) სამშენებლო მოედანზე ასბესტის არსებობის შემთხვევაში, იგი მკაფიოდ უნდა მოინიშნოს როგორც სახიფათო მასალა.</p> <p>(ბ) შესაძლებლობის შემთხვევაში, ასბესტი სათანადო ნორმების დაცვით უნდა განთავსდეს კონტეინერებში და დაილუქოს მავნე ზეგავლენის მაქსიმალურად შემცირების მიზნით.</p> <p>(გ) გატანამდე (თუ გატანა აუცილებელია) ასბესტი უნდა დამუშავდეს დამატენიანებელი ნივთიერებით, რათა მაქსიმალურად შემცირდეს ჰაერში ასბესტის მტვრის ნაწილაკების მოხვედრა.</p> <p>(დ) ასბესტის მართვა და გატანა უნდა მოხდეს გამოცდილი და პროფესიონალი სპეციალისტების მიერ.</p>

საქმიანობა	პარამეტრები	შემამსუბუქებელი ღონისძიებების კითხვარი
		<p>(ე) ასბესტის დროებით შენახვის შემთხვევაში, ნარჩენები უსაფრთხოდ უნდა მოთავსდეს ჰერმეტიკულ კონტეინერებში და სათანადოდ მოინიშნოს. მიღებული იქნება უსაფრთხოების ზომები ობიექტიდან ასბესტის უნებართვოდ გატანის წინააღმდეგ.</p> <p>(ვ) არ შეიძლება ერთხელ გატანილი ასბესტის ხელმოკრულ გამოყენება</p>
	ტოქსიკური / სახიფათო ნარჩენების მართვა	<p>(ა) სამშენებლო უბანზე სახიფათო და ტოქსიკური ნივთიერებების დროებითი შენახვა უნდა მოხდეს უსაფრთხო კონტეინერებში, რომლებზეც მითითებული იქნება ინფორმაცია შემადგენლობის, თვისებებისა და გამოყენების შესახებ.</p> <p>(ბ) სახიფათო ნივთიერებების შემცველი კონტეინერები დაღვრის თავიდან აცილების მიზნით უნდა მოთავსდეს ჰერმეტიკულ კონტეინერებში.</p> <p>(გ) ნარჩენების ტრანსპორტირება უნდა მოხდეს სპეციალური ლიცენზირებული გადაამტანების მიერ. ნარჩენები უნდა განთავსდეს ლიცენზირებულ ადგილას.</p> <p>(დ) არ მოხდება ტოქსიკური შემადგენლობის მქონე საღებავების ან გამხსნელების და ტყვიის შემცველი საღებავების გამოყენება.</p>
ვ. ტყეებზე, ჭაობიან და/ ან დაცულ ტერიტორიებზე ზეგავლენა	ეკოსისტემის დაცვა	<p>(ა) დაუშვებელია სახელმწიფო ტყის ფონდის კუთვნილ ტერიტორიებზე სამუშაოების განხორციელება ამორიცხვის პროცედურის დასრულებამდე</p> <p>(ბ) ხეების ჭრა უნდა დაყვანნილი უნდა იქნას მინიმუმამდე, მისასვლელი გზების მიმართულების რეგულირების საშუალებით, ასევე მცირე გაბარიტიანი ტექნიკისა და მუშა-ხელის გამოყენებით ინდივიდუალური ლოკაციებისთვის.</p> <p>(გ) თითოეული მოსაჭრელი ხე უნდა იქნას მარკირებული და მოჭრის შემდგომ დაფიქსირდეს ჟურნალში.</p>
ზ. აუფეთქებელი საბრძოლო მასალების არსებობის რისკი (UXO)	ადამიანის ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების რისკები	<p>(ა) ექსკავაციის სამუშაოების დაწყებამდე კონტრაქტორი უნდა დარწმუნდეს, რომ სამშენებლო უბანი შესაბამისი ორგანოების მიერ შემოწმებული და გასუფთავებულია ასაფეთქებელი მოწყობილობებისგან</p>
თ. სატრანსპორტო მოძრაობისა და ფეხით მოსიარულეთა უსაფრთხოება	სამშენებლო ღონისძიებების პირდაპირი ან არაპირდაპირი გავლენა საზოგადოებრივ ტრანსპორტსა და ფეხით მოსიარულეებზე	<p>ეროვნული კანონმდებლობის შესაბამისად კონტრაქტორმა უნდა უზრუნველყოს სამშენებლო უბნის სათანადო უსაფრთხოება და მშენებლობასთან დაკავშირებული სატრანსპორტო მოძრაობის რეგულირება, რაც მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება შემდეგით:</p> <p>ა) საინფორმაციო და გამაფრთხილებელი ნიშნები, ბარიერები და მოძრაობის გადართვა: მშენებლობის ადგილზე უზრუნველყოფილი უნდა იყოს კარგი ხილვადობა და საზოგადოების გაფრთხილება შესაძლო რისკების შესახებ;</p> <p>ბ) სატრანსპორტო მოძრაობის მართვის სისტემა და თანამშრომელთა ტრენინგი, განსაკუთრებით ობიექტთან მისვლისა და სამშენებლო უბნის სიახლოვეს დატვირთული მოძრაობის საკითხებზე. ფეხით მოსიარულეთათვის უსაფრთხო გასასვლელებისა და გზაჯვარედინების უზრუნველყოფა იმ ადგილებში, სადაც მშენებლობა აფერხებს მოძრაობას.</p> <p>გ) სამუშაო საათების რეგულირება ადგილობრივი მოძრაობის სქემის შესაბამისად, მაგ: პიკის საათებში ან საქონლის მოძრაობის დროს ძირითადი ტრანსპორტის გადაადგილების თავიდან აცილება.</p> <p>დ) საჭიროების შემთხვევაში, საგზაო მოძრაობის აქტიური რეგულირება ობიექტზე გაწვრთნილი პერსონალის მიერ საზოგადოების უსაფრთხო გადაადგილებისათვის.</p> <p>ე) თუ სკოლის მოსწავლეები იმყოფებიან სიახლოვეს, სასწავლო საათების პერიოდში მოაწესრიგოს საგზაო მოძრაობა უსაფრთხოების პერსონალი მეშვეობით;</p> <p>ვ) მშენებლობის პერიოდში ახლომდებარე სამუშაო დაწესებულებებთან, მაღაზიებთან და საცხოვრებლებთან უსაფრთხო და შეუფერხებელი მისასვლელის უზრუნველყოფა</p>

საქმიანობა	პარამეტრები	შემამსუბუქებელი ღონისძიებების კითხვარი
ი. ზემოქმედება მიწის საკუთრებაზე და გამოყენებაზე	მიწაზე ხელმისაწვდომობის შეზღუდვა /დაკარგვა	<p>ა) ადგილობრივი მოსახლეობის საკუთრებაში არსებულ მიწის ნაკვეთებზე/აქტივებზე შეუფერხებელი ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა;</p> <p>ბ) გზის სამუშაოების დაგეგმვა ისე, რომ შენარჩუნებულ იქნას ადგილობრივი მოსახლეობის საკუთრებაში არსებულ მიწის ნაკვეთებზე და აქტივებზე შეუფერხებელი ხელმისაწვდომობა, რაც შეილება მიღწეულ იქნას გზებზე ჩასატარებელი სამუშაოებისა და შესაბამისი ღონისძიებების დაგეგმვისა და განხორციელების ადგილობრივ მოსახლეობის წარმომადგენლებთან მუდმივი კოორდინაციით</p>
დროებითი ზემოქმედება კერძო საკუთრებაში არსებულ აქტივებზე		<p>ა) კერძო საკუთრების გადაფარვის ან შემთხვევით დაზიანების თავიდან აცილება (კედლებთან და ღობეებთან ახლოს, მცირე გაბარიტიანი ტექნიკის გამოყენებით ან სამუშაოების ხელით ჩატარების გზით, სამშენებლო მასალებისა და ნარჩენების დასაწყობებით ერთო საკუთრებაში არსებული ტერიტორიებიდან მოშორებით და ა.შ.);</p> <p>ბ) კერძო საკუთრების გაუთვალისწინებელი დაზიანების შემთხვევაში, მოხდეს მისი სწრაფად აღდგენა თავდაპირველ ან უკეთეს მდგომარეობაში;</p> <p>გ) იმ შემთხვევაში, თუ მოსალოდნელია კერძო საკუთრებაზე დროებითი ზემოქმედება, მოხდეს მესაკუთრეთა წინასწარი ინფორმირება და მიეცეთ დაზიანებული ქონების აღდგენის გარანტია, წინასწარ მოხდეს კერძო მესაკუთრეებისგან წერილობითი თანხმობების მოპოვება, მათ საკუთრების ხელყოფისა და დაზიანების პირვანდელ ან უკეთეს მდგომარეობამდე დაუყოვნებლივ აღდგენის თაობაზე;</p> <p>დ) იმ შემთხვევაში, თუ სამუშაოების მიმდინარეობისას წარმოიქმნება მიწის ჩამორთმევის მოულოდნელი საჭიროება, დაუშვებელია ზემოქმედების ქვეშ მოქცეულ მიწის ნაკვეთზე შესვლა, საავტომობილო გზების დეპარტამენტის მიერ განსახლების სამოქმედო გეგმის მომზადებამდე და მის სრულ განხორციელებამდე.</p>
შემოსავლების ან აქტივების დაკარგვა არასანქცირებული ჩარევის შედეგად, ტერიტორიის დაკავება სამშენებლო დერეფნის გარეთ		<p>ა) თავიდან იქნას აცილებული, სამშენებლო დერეფნის გარეთ არსებულ ტერიტორიაზე არასანქცირებული ჩარევა;</p> <p>ბ) თუ ასეთი ზემოქმედება დადგება, სამშენებლო კომპანიის მუშების დაუდევრობით, უნდა მოხდეს შემთხვევის / საჩივრის დაფიქსირება, შეფასდეს ზარალი და გაიმართოს მოლაპარაკება დაზარალებულ მესაკუთრესთან ARAP- ში (შემოკლებული განსახლების სამოქმედო გეგმა) აღწერილი პრინციპებსა და შეფასების მეთოდოლოგიის გათვალისწინებით და უზრუნველყოს სამართლიანი ფულადი კომპენსაცია სამშენებლო კომპანიის კუთვნილი ბიუჯეტიდან;</p> <p>გ) იმ შემთხვევაში გადაწვეტილების მიღება ვერ ხერხდება მოლაპარაკების გზით, გამოყენებულ იქნას GRM-ის (საჩივრების განხილვისა და გადაჭრის მექანიზმი) პროცედურები.</p>
კ. სოციალური ზეგავლენა	საზოგადოებასთან ურთიერთობის მენეჯმენტი	<p>ა) კონტრაქტორის მხრიდან გამოიყოს პასუხისმგებელი პირი ვინც ადგილობრივი მოსახლეობისგან მიიღებს თხოვნებს/საჩივრებს;</p> <p>ბ) გაუწევს კონსულტაციებს ადგილობრივ თემებს დასაქმებული პერსონალისა და ადგილობრივ მოსახლეობას შორის შესაძლო კონფლიქტის იდენტიფიცირებასა და მათი მართვის შესახებ;</p> <p>გ) ადგილობრივი თემების ცნობიერების ამაღლება სექსუალური გზით გადამდებ დაავადებების შესახებ, რომლებიც შესაძლებელია გავრცელდეს ჩასულ პერსონალსა და ადგილობრივ მოსახლეობას შორის;</p> <p>დ) საჭიროების შემთხვევაში უზრუნველყოს მოსახლეობის ინფორმირება მშენებლობის და სამუშაო გრაფიკების მომსახურების შეწყვეტის, საგზაო მოძრაობის მიმართულებების და დროებითი ავტობუსის მარშრუტების, დანერგვითი სამუშაოების შესახებ;</p> <p>ე) საამშენებლო სამუშაოები შეზღუდულ იქნეს ღამით. აუცილებლობის შემთხვევაში, დაგეგმილი ღამის სამუშაოების შესახებ მოხდეს</p>

საქმიანობა	პარამეტრები	შემამსუბუქებელი ღონისძიებების კითხვარი
		<p>საზოგადოების ინფორმირება, რათა მათ მიიღონ შესაბამისი ზომები;</p> <p>ვ) ადგილობრივი მოსახლეობის გაფრთხილება მოხდეს, მინიმუმ ხუთი დღით ადრე შეფერხების შესახებ (წყლის, ელექტროენერჯის, ტელეფონის, ავტობუსის მარშრუტების ჩათვლით), გასცენ შესაბამისი რეკომენდაციები ინფორმაციის, სამუშაო ადგილზე, ავტობუსის გაჩერებაზე, ზეგავლენის ქვეშ მოხვედრილ სახლებზე/ბიზნეს ობიექტებზე განთავსებით; დამსაქმებლის მიერ დადგენილი ვადების უზრუნველყოფა გამოვლენილი საჩივრების განხილვის მექანიზმის მეშვეობით, კონტრაქტორის პასუხისმგებლობის ფარგლებში;</p>
	მუშახელის მენეჯმენტი	<p>ა) თემიდან რაც შეიძლება მოშორებით განლაგდეს სამუშაო ბანაკები.</p> <p>ბ) მეზობელ თემებთან კონსულტაციების საფუძველზე განლაგდეს და ექსპლუატაციას გაუწევს მუშაკთა ბანაკებს. გ) კონტრაქტორი დაასაქმებს ადგილობრივი თემების არაკვალიფიციურ ან ნახევრად კვალიფიციურ მაცხოვრებლებს, განახორციელებს მათ გადამზადებას და კვალიფიკაციის ამაღლებას რათა გაზარდოს ადგილობრივი მოსახლეობის ჩართულობა.</p> <p>დ) კონტრაქტორი ობიექტს უზრუნველყოფს ჰიგიენური ნორმების დაცვით მოწყობილ ბანაკებით (ბანაკები უზრუნველყოფილი იქნება საპირფარეშოებითა და სამრეცხაო ადგილებით, ცხელი და ცივი წყლით, საპნით და ხელის გასამშრალელები მოწყობილებით), ნებისმიერ ბანაკის მშენებლობა უნდა მოხდეს გარემოს დაცვითი ნორმების დაცვით.</p> <p>ე) კონტრაქტორმა უნდა უზრუნველყოს თანამშრომლების ცნობიერების ამაღლების და ადგილობრივ მოსახლეობასთან ინტეგრირებას, საერთაშორისო პრაქტიკაში მიღებული ქცევის კოდექსის გათვალისწინებით..</p>

**ნაწილი IV: მონიტორინგის გეგმა
მშენებლობის ფაზა**

საქმიანობა	რა (პარამეტრზე უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	სად (არის პარამეტრი, რომელზეც უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	როგორ (უნდა განხორციელდეს პარამეტრებზე მონიტორინგი?)	როდის (განისაზღვრება სიხშირე/ან ხანგრძლივობა?)	რატო (არის პარამეტრები მონიტორინგის ქვეშ?)	ვინ (არის პასუხისმგებელი მონიტორინგზე?)
სამშენებლო მასალების მომარაგება	სამშენებლო მასალების შექმნა ოფიციალური არხებით რეგისტრირებული მომწოდებლებისგან	მასალების მომწოდებლების ოფისში ან საწყობ ბაზაზე, და კარიერზე	საბუთების შემოწმება; ხარისხის შემოწმება.	მასალებით მომარაგებისთვის ხელშეკრულებების გაფორმებისას	მშენებლობის ტექნიკური ხარისხის უზრუნველყოფა ადამიანების ჯანმრთელობის და გარემოს დაცვა	საავტომობილო გზების დეპარტამენტი (სგდ)
სამუშაოები რომლებიც ტარდება ტყით დაფარულ ტერიტორიაზე	დაუშვებელია სამუშაოების ჩატარება ტერიტორიაზე, რომელიც არის სახელმწიფო ტყის ფონდის ბალანსზე, სანამ არ დასრულდება შესაბამისი პროცედურა; სამშენებლო აღჭურვილობა ან სხვა აქტივობებმა არ უნდა გამოიწვიოს ხეების და მცენარეების დაზიანება, თუ ეს აქტივობები აუცილებელი არაა გზის საფარისა და გზის გვერდულების მოსაწყობად; თითოეული ხე უნდა მოინიშნოს და აღირიცხოს მოჭრის შემდგომ.	ობიექტი ტყით დაფარულ ტერიტორიაზე; კონტრაქტორის ოფისი.	დოკუმენტაციის შემოწმება; ვიზუალური შემოწმება.	სამუშაოების დაწყებამდე და მისი განხორციელებისას ტყით დაფარულ ტერიტორიაზე.	უზრუნველყოს ეროვნულ კანონმდებლობასთან შესაბამისობა; შეამციროს გავლენა ტყიან არეაზე; ხეების მოჭრის დროს წარმოებული ჩანაწერების ჟურნალების მოწოდება.	სგდ საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სსიპ ეროვნული სატყეო სააგენტოს სახელმწიფო ტყის ფონდი

საქმიანობა	რა (პარამეტრზე უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	სად (არის პარამეტრი, რომელზეც უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	როგორ (უნდა განხორციელდეს პარამეტრებზე მონიტორინგი?)	როდის (განისაზღვრება სიხშირე/ან ხანგრძლივობა?)	რატო (არის პარამეტრები მონიტორინგის ქვეშ?)	ვინ (არის პასუხისმგებელი მონიტორინგზე?)
სამშენებლო მასალების და ნარჩენების ტრანსპორტირება სამშენებლო ტექნიკის გადაადგილება	სატვირთო მანქანების და საგზაო სამშენებლო ტექნიკის გამართულობა; ძარის სრულფასოვნება და ტვირთის დაცულობა საფარი მასალით; ტექნიკის გადაადგილება წინასწარ განსაზღვრული მარშრუტით.	საშენი მასალებისა და სამშენებლო ნარჩენების ტრანსპორტირების მარშრუტები	სამშენებლო ობიექტთან მიმდებარე გზების ინსპექტირება გადაადგილების მარშრუტების მიმართულებებში	წინასწარ განუცხადებელი შემოწმება სამუშაო საათებში	ემისიის შედეგად ნიადაგის და ჰაერის დაბინძურების თავიდან ასარიდებლად; საავტომობილო მოძრაობის შეფერხების შემცირება.	სგდ საპატრულო პოლიცია
სამშენებლო ტექნიკის ოპერირება ობიექტზე	სამშენებლო ტექნიკის გამართული მუშაობა: - გამონაბოლქვის სიჭარბე; - საწვავ-საპოხის ჟონვა; - სამუშაო საათების დაცულობა; - ნარგავების დაზიანება თუ ის არ არის განკუთვნილი გზის მშენებლობისთვის.	სამშენებლო ობიექტი	სამუშაოების ინსპექტირება	სამუშაო და არასამუშაო საათებში	ტექნიკის ოპერირებისაგან ჰაერისა და ნიადაგის დაბინძურების შესამცირებლად; -მოსახლეობის ხმაურითა და ვიბრაციით შეწუხების შემცირება	(სგდ)
სამშენებლო ტექნიკის მომსახურება	ავტომობილების და ტექნიკის რეცხვა სამშენებლო ობიექტის გარეთ ან მდინარიდან მაქსიმალურად მოცილებულ ადგილას; ტექნიკის გამართვა საწვავ-საპოხით სამშენებლო ობიექტს გარეთ ან ობიექტზე მოწყობილ საგანგებო პუნქტში;	სამშენებლო ობიექტი და მასთან არსებული სამშენებლო ბაზა (თუკი იარსებებს)	სამუშაოების ინსპექტირება	ტექნიკის ოპერირების სრულ პერიოდში	ტექნიკის მომსახურებისაგან ნიადაგისა და წყლის ნავთობპროდუქტებით დაბინძურების თავიდან არიდება;	სგდ

საქმიანობა	რა (პარამეტრზე უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	სად (არის პარამეტრი, რომელზეც უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	როგორ (უნდა განხორციელდეს პარამეტრებზე მონიტორინგი?)	როდის (განისაზღვრება სიხშირე/ან ხანგრძლივობა?)	რატო (არის პარამეტრები მონიტორინგის ქვეშ?)	ვინ (არის პასუხისმგებელი მონიტორინგზე?)
	<p>ტექნიკის მომსახურების პუნქტის ტექნიკური გამართულობა:</p> <ul style="list-style-type: none"> - მყარი გაუმტარი იატაკი ან ადსორბენტის (ქვიშა, წვრილი ხრეში, მემბრანა) საფარი - საკმაო ფართობი და გაუმტარი ბარიერები საწვავის კონტეინერთა გარშემო - საბაზისო ცეცხლმაქრი საშუალებები - სალექარები მანქანების სამრეცხაოსთან 				<p>აალებადი ნივთიერებებისგან ხანძრის გაჩენის შემთხვევაში მისი დროული ლოკალიზების უზრუნველსაყოფიდა თვის მზადყოფნა და მოსალოდნელი ზარალის შემცირება.</p>	
ინერტული მასალების მოპოვება	<p>ინერტული მასალების შექმნა არსებული მომპოვებლებისგან თუკი ამის საშუალება არსებობს;</p> <p>მშენებელი კონტრაქტორის მიერ ინერტული მასალის მოპოვების ლიცენზიის მოპოვება და ლიცენზიის პირობების მკაცრი დაცვა;</p> <p>კარიერების ტერასული დამუშავება, დამუშავებულ უბნებზე ნარჩენი მასალის უკუჩაყრა და ლადშაფტთან ჰარმონიზაცია;</p> <p>ქვიშა-ღორღის ამოღება წყლის ნაკადის გარეთ, დამცავი ხრეშის მიწაყრილების მოწყობა წყლის ნაკადისა და თხრილს შორის და წყლის ნაკადში სამშენებლო ტექნიკის შეუყვანლად;</p>	ინერტული მასალის კარიერები	საბუთების შემოწმება სამუშაოების ინსპექტირება	მასალათა მოპოვების პერიოდი	<p>ფერდობების ეროზიის, ეკოსისტემისა და ლანდშაფტის დაზიანების შემცირება;</p> <p>მდინარეთა ნაპირების ეროზიის, წყლის ნაკადის შეწონილი ნაწილაკებით დაბინძურებისა და წყლის ეკოსისტემებზე ზემოქმედების შემცირება;</p> <p>პირუტყვისა და მოსახლეობის დაცვა დაზიანებისგან.</p>	სდგ საქართველოს ეკონომიკის და მდგრადი განვითარების სამინისტროს სსიპ წიაღის ეროვნული სააგენტო

საქმიანობა	რა (პარამეტრზე უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	სად (არის პარამეტრი, რომელზეც უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	როგორ (უნდა განხორციელდეს პარამეტრებზე მონიტორინგი?)	როდის (განისაზღვრება სიხშირე/ან ხანგრძლივობა?)	რატო (არის პარამეტრები მონიტორინგის ქვეშ?)	ვინ (არის პასუხისმგებელი მონიტორინგზე?)
	კარიერებზე გამაფრთხილებელი ნიშნების განთავსება.					
სამშენებლო ნარჩენების წარმოქმნა	ინერტული და სახიფათო სამშენებლო ნარჩენების განცალკევებით დროებითი დასაწყობება განსაზღვრულ ადგილებში; ნარჩენების დროული გატანა წინასწარ წერილობით ნებადართულ ადგილებში; სახიფათო ნარჩენების ჩაბარება მათი უვნებელყოფისა და განთავსების ლიცენზიის მქონე კომპანიებისთვის	სამშენებლო ობიექტი; ნაგავსაყრელი; ნარჩენების განთავსებისთვის გამოყოფილი ადგილები.	დოკუმენტების ვიზუალური დათვალიერება და ინსპექტირება	მშენებლობის სრულ პერიოდში	სამშენებლო ობიექტის და ახლო ტერიტორიის მყარი ნარჩენებისგან დაბინძურების პრევენცია	სგდ
საყოფაცხოვრებო ნარჩენების წარმოქმნა	სამშენებლო ობიექტზე საყოფაცხოვრებო ნარჩენების შესაგროვებელი კონტეინერების განთავსება (არსებობის შემთხვევაში); შეთანხმება ადგილობრივ მუნიციპალიტეტთან საყოფაცხოვრებო ნარჩენების რეგულარული გატანის თაობაზე	სამშენებლო ობიექტი და მასთან არსებული სამშენებლო ბაზა (თუკი იარსებებს)	ვიზუალური ინსპექტირება	მშენებლობის სრულ პერიოდში	საყოფაცხოვრებო ნარჩენებით ნიადაგისა და წყლის დაბინძურების აღსაკვეთად	სგდ

საქმიანობა	რა (პარამეტრზე უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	სად (არის პარამეტრი, რომელზეც უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	როგორ (უნდა განხორციელდეს პარამეტრებზე მონიტორინგი?)	როდის (განისაზღვრება სიხშირე/ან ხანგრძლივობა?)	რატო (არის პარამეტრები მონიტორინგის ქვეშ?)	ვინ (არის პასუხისმგებელი მონიტორინგზე?)
თხევადი ნარჩენის წარმოქმნა	სამშენებლო ობიექტზე (არსებობის შემთხვევაში) სანიტარულ ნორმებთან შესატყვისი ტუალეტის მოწყობა; სამშენებლო ობიექტიდან წვიმის წყლის შეგროვებისა და გადინებისთვის სადრენაჟო სისტემის მოწყობა და პერიოდული გაწმენდა; საყოფაცხოვრებოდ და ტექნიკის სარეცხად გამოყენებული წყლის სალექარი გუბურის მოწყობა.	სამშენებლო ობიექტი და მასთან არსებული სამშენებლო ბაზა (თუკი იარსებებს)	ვიზუალური ინსპექტირება	მშენებლობის სრულ პერიოდში გახშირებული რეჟიმით ძლიერი ნალექიანობის შემთხვევაში	სამშენებლო ობიექტის დატბორვისა და ამით საქმიანობის გაძნელების აღსაკვეთად; ზედაპირული და გრუნტის წყლის დაბინძურების შესამცირებლად.	სგდ
ასფალტ-ბეტონის ქარხნის ოპერირება	მშენებელი კონტრაქტორის მიერ გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის მოპოვება და მისი პირობების განუხრელი დაცვა; ქარხნის დასამონტაჟებლად იმგვარი ადგილის შერჩევა, რომელიც უზრუნველყოფს მოსახლეობის მინიმალურ შეწუხებას ხმაურით, მტვრითა და გამონაბოლქვით; ქარხნიდან ჩამდინარე წყლის სალექარი გუბურის მოწყობა.	სამშენებლო ობიექტი და მასთან არსებული სამშენებლო ბაზა (თუკი იარსებებს)	დოკუმენტების ვიზუალური დათვალიერება და ინსპექტირება	ქარხნის სამოტაჟო სამუშაოებამდე და მისი ოპერირების სრულ პერიოდში	სამშენებლო ობიექტის სიახლოვეს მოსახლეობის შეწუხების შესამცირებლად; ატმოსფერული ჰაერისა და ზედაპირული წყლის დაბინძურების შესამცირებლად.	სგდ სოფლის მეურნეობისა და გარემოსდაცვის სამინისტროს გარემოსდაცვის სააგენტო
დასაქმებულთა შრომის უსაფრთხოება	მშენებელთა უზრუნველყოფა სპეცტანსაცმლით და პერსონალური	სამშენებლო ობიექტი	საქმიანობის ინსპექტირება	მშენებლობის სრულ პერიოდში	მშენებლობის სრულ პერიოდში	სგდ

საქმიანობა	რა (პარამეტრზე უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	სად (არის პარამეტრი, რომელზეც უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	როგორ (უნდა განხორციელდეს პარამეტრებზე მონიტორინგი?)	როდის (განისაზღვრება სიხშირე/ან ხანგრძლივობა?)	რატო (არის პარამეტრები მონიტორინგის ქვეშ?)	ვინ (არის პასუხისმგებელი მონიტორინგზე?)
	<p>დამცავი აღჭურვილობით და მათი გამოყენების მითითებით;</p> <p>სამშენებლო დანადგარების და ტექნიკის ექსპლუატაციის წესების შესაბამისობა</p>					
<p>სამუშაოები კერძო საკუთრებაში არსებულ ნაკვეთებთან, შენობა-ნაგებობებთან და სხვა აქტივებთან ახლოს</p>	<p>კერძო საკუთრებაში შეჭრისგან ან მისი შემთხვევითი დაზიანებისგან თავის არიდება (კედლებთან და ღობეებთან მცირე ზომის ტექნიკის ან ხელით სამუშაოს გამოყენებით, სამშენებლო მასალების და ნარჩენების მოგროვება და დასაწყობება კერძო საკუთრებიდან მოშორებით და ა.შ.)</p> <p>კერძო საკუთრების გაუთვალისწინებელი დაზიანების შემთხვევაში მისი სრაფი აღდგენა მსგავს ან უკეთეს მდგომარეობაში;</p> <p>კერძო საკუთრებაზე მოსალოდნელი ზიანის შემთხვევაში, მფლობელის წინასწარ ინფორმირება და ზიანის აღდგენის გარანტირება, მფლობელისგან წერილობითი თანხმობის მოპოვება მის კერძო საკუთრებაზე შეჭრისთვის და შემდგომ სრაფი აღდგენა მსგავს ან უკეთეს მდგომარეობაში;</p>	<p>სამუშაოები კერძო საკუთრებაში არსებულ ნაკვეთებთან, შენობა-ნაგებობებთან და სხვა აქტივებთან ახლოს</p>	<p>მონიტორინგი და ინსპექტირება</p>	<p>მშენებლობის სრულ პერიოდში</p>	<p>კერძო საკუთრების დაზიანების აღბათობის შემცირება;</p> <p>კერძო საკუთრების მფლობელთა და/ან მომხმარებელთა უფლებების დროებით ან მუდმივად დარღვევის გამორიცხვა</p>	<p>სგდ</p>

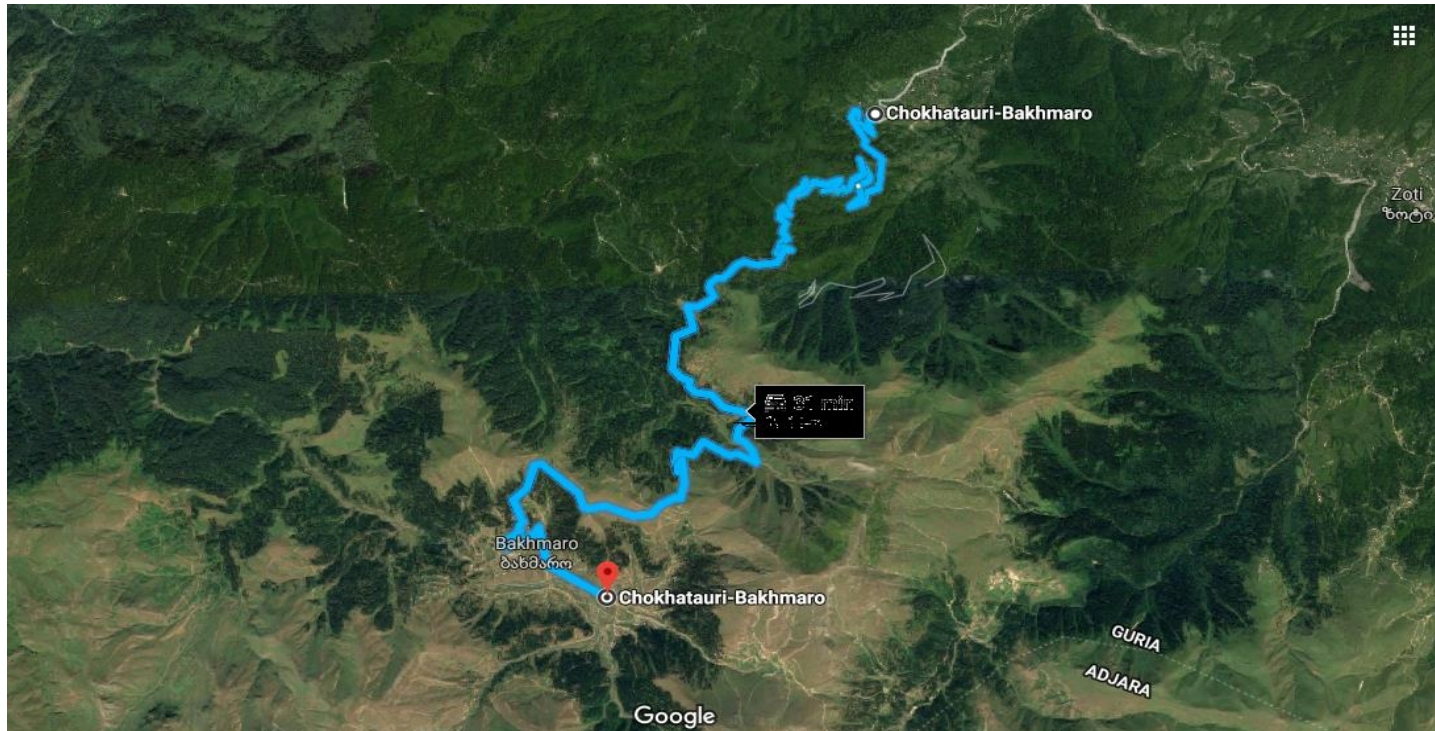
საქმიანობა	რა (პარამეტრზე უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	სად (არის პარამეტრი, რომელზეც უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	როგორ (უნდა განხორციელდეს პარამეტრებზე მონიტორინგი?)	როდის (განისაზღვრება სიხშირე/ან ხანგრძლივობა?)	რატო (არის პარამეტრები მონიტორინგის ქვეშ?)	ვინ (არის პასუხისმგებელი მონიტორინგზე?)
	სამუშაოების წარმოების დროს მიწაზე უფლებების მოპოვების საჭიროების წარმოქმნის შემთხვევაში, არ შეხვიდეთ კერძო საკუთრებაში სანამ არ შემუშავდება და არ განხორციელდება განსახლების გეგმა საავტომობილო გზების დეპარტამენტის მიერ					

ექსპლოატაციის ფაზა

საქმიანობა	რა (პარამეტრზე უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?)	სად (არის პარამეტრი, რომელზეც უნდა)	როგორ (უნდა განხორციელდეს)	როდის (განისაზღვრება სიხშირე/ან)	რატო (არის პარამეტრები მონიტორინგის ქვეშ?)	ვინ (არის პასუხისმგებელი)
გზის სავალი ნაწილისა და მისი გვერდულების მომსახურება	მგზავრებისა და მძღოლების მიერ დატოვებული საყოფაცხოვრებო ნარჩენების რეგულარული შეგროვება და გატანა; გზაზე დაღუპული ცხოველთა ნარჩენების დროული გატანა.	გზის მიმდებარე ტერიტორია და არხები	ინსპექტირება	კვარტალურად	გარემოს დაბინძურებისაგან დასაცავად; გზაზე მოძრაობის უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად	სგდ
სადრენაჟო არხების გამტარიანობის შენარჩუნება	არხების რეგულარული გასუფთავება დანალექისა და საყოფაცხოვრებო ნარჩენებისგან	გზის გასწვრივ არსებული სადრენაჟო არხები	ვიზუალური დათვალიერება	კვარტალურად	დრენაჟის სისტემის გამართულობის უზრუნველსაყოფად გზის დატბორვისა და წყლისგან დაზიანების	სგდ
ავარიული დაღვრებისას ადგილის ლოკალიზება და დაბინძურებული ადგილის დასუფთავება	ავტოსაგზაო შემთხვევის დროს დაღვრილი ან გაფრქვეული თხევადი ან ფხვიერი ტვირთების ნარჩენების დროული შეგროვება, გაუვნებელყოფა და გატანა	გზაზე და მის სიახლოვეს	ინსპექტირება	ავტოსაგზაო შემთხვევებისას, საჭიროების მიხედვით	გარემოს დაბინძურების აღსაკვეთად	სგდ საპატრულო პოლიცია

დანართი 1: პროექტის ადგილმდებარეობის რუკა

შ81: საჯავახო-ჩოხატაური ოზურგეთი-ქობულეთის გზის რეაბილიტაცია კმ 34.0 to კმ 50.0

დანართი 2: მეწყერის/ჩაქცეული ყრილის ადგილმდებარეობა

გზა კმ 34+000

გზა კმ 34+420

გზა კმ 34+850

გზა კმ 48+020

დანართი 2: საჯარო განხილვის ოქმი

საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო
საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტი
შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გზებისათვის შ-02 საჯავახო-ჩოხატაური-ოზურგეთი-
ქობულეთი, შ-81 ჩოხატაური-ბახმარო და შ-83 ჩოხატაური-ზომლეთი ბუნებრივი და სოციალური
გარემოს მართვის გეგმისა (ESMP) და
შემოკლებული განსახლების სამოქმედო გეგმის (ARAP)
საჯარო განხილვის

ოქმი

31 მაისი 2019 წელი

ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტი

სხდომის თავმჯდომარე – მაია ვაშაკიძე, საავტომობილო გზების დეპარტამენტის გარემოს
უსაფრთხოების კონსულტანტი

სხდომის მდივანი - ლუკა კეშელავა, ადგილობრივი ზედამხედველი კომპანიის წარმომადგენელი, TNM

მომხსენებლები: მაია ვაშაკიძე - საავტომობილო გზების დეპარტამენტის გარემოს უსაფრთხოების
კონსულტანტი

მარიამ ბეგიაშვილი - საავტომობილო გზების დეპარტამენტის სოციალური
უსაფრთხოების კონსულტანტი

ლელა შათირიშვილი - ადგილობრივი ზედამხედველი კომპანიის წარმომადგენელი,
TNM

სხდომას ესწრებოდნენ: იხ. დანართი 1

საჯარო განხილვის მიზანს წარმოადგენდა ადგილობრივი მოსახლეობის ინფორმირება პროექტით დაგეგმილი სამუშაოების მნიშვნელობის, არსისა და ვადების შესახებ. აგრეთვე, განხილული იქნა საგზაო სამუშაოების განხორციელების დროს შესაძლო უხერხულობისა და დროებითი ზემოქმედების შესამცირებლად დაგეგმილი შემარბილებელი ღონისძიებები. საჯარო განხილვის დროს, დამსწრე საზოგადოებას ჰქონდა კითხვების დასმისა და საკუთარი მოსაზრებების გამოთქმის საშუალება, რამაც ხელი შეუწყო ESMP-ისა და ARAP-ის საბოლოო ვერსიების შემუშავებას.

საავტომობილო გზების დეპარტამენტს წარმოადგენდნენ მარიამ ბეგიაშვილი, სოციალური უსაფრთხოების კონსულტანტი და მაია ვაშაკიძე, გარემოს უსაფრთხოების კონსულტანტი. ლელა შათირიშვილი, სოციალური უსაფრთხოებისა და განსახლების დამოუკიდებელი კონსულტანტი.

შეხვედრა გახსნა ქალბატონმა მარიამ ბეგიაშვილმა. მან ხაზი გაუსვა პროექტის დადებით მხარეებს, მათ შორის პროექტის ეკონომიკურ სარგებელს, ფეხით მოსიარულეებისა და მგზავრებისათვის გაზრდილ საგზაო უსაფრთხოებას, მგზავრობის დროის შემცირებას და დასაქმების შესაძლებლობის ზრდას. განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმო ქალების დასაქმების შესაძლებლობას, გზების მოვლა-შენახვის კომპონენტში, რაც არ გულისხმობს მძიმე ფიზიკურ დატვირთვას. ქ-ნ. ბეგიაშვილმა მაგალითად მოიყვანა კახეთში მსგავსი პროექტის განხორციელების დროს დასაქმებული ქალების ჯგუფი, რომლებმაც წარმატებით გაართვეს თავი დაკისრებულ მოვალეობას. ამასთან, ქ-ნ ბეგიაშვილმა აღნიშნა რომ, საქართველოს საგზაო დეპარტამენტსა და სამშენებლო კომპანიას შორის გაფორმებული ხელშეკრულებით გათვალისწინებული იქნება ადგილობრივი მოსახლეობის დასაქმება და განსაკუთრებული ყურადღება მიექცევა მშენებლობის, მონიტორინგისა და გზის ექსპლოატაციის ეტაპებზე ქალების ჩართულობის

წახალისებას.

საქართველოს საგზაო დეპარტამენტი და მშენებლობის ზედამხედველი კომპანია განახორციელებს მონიტორინგს, რათა მშენებელმა კომპანიამ უზრუნველყოს საქართველოს შრომის კოდექსით, ESMP-ით და საერთაშორისო სტანდარტებით დადგენილი შეზღუდვები ტრეფიკინგისა და ბავშვთა დასაქმების საკითხებთან დაკავშირებით.

აღნიშნულმა ყველა დამსწრის, ქალისა და კაცის, თანაბარი ყურადღება დაიმსახურა.

შემდეგ სიტყვა ქალბატონ მაია ვაშაკიძეს გადაეცა. ქ-ნი მაია საჯარო განხილვაზე დამსწრე პირებს ესაუბრა ქვეყნის ეკონომიკის განვითარებაში მეორეხარისხოვანი და ადგილობრივი გზების მნიშვნელობაზე. აგრეთვე, დამსწრეების გააცნო პროექტის ფარგლებში მომზადებული, ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედების მართვის გეგმები, ისაუბრა დაგეგმილი საგზაო სამუშაოების შესახებ და გარემო პირობებსა და ადამიანის ჯანმრთელობაზე მათ შესაძლო ზემოქმედებაზე. ამასთან დამსწრეებს გააცნო პროექტის უარყოფითი ზემოქმედების შესამცირებლად დაგეგმილი შემარბილებელი ღონისძიებები, რომელთა განხორციელება იგეგმება როგორც მშენებლობის, ისე გზის ექსპლოატაციის პერიოდში.

ქალბატონი მაიას შემდეგ სიტყვა გადაეცა სოციალური უსაფრთხოებისა და განსახლების კონსულტანტს, ლელა შათირიშვილს, რომელმაც ჩაატარა ყველა საჭირო კვლევა და მოამზადა შემოკლებული განსახლების სამოქმედო გეგმა (ARAP) საქართველოს კანონმდებლობის, განსახლების ჩარჩო-დოკუმენტისა და მსოფლიო ბანკის დებულების (OP 4.12) მიხედვით.

ARAP-ის მომზადების პროცესში განხორციელებული მოქმედებების აღწერისას, მან ისაუბრა გზის სარეაბილიტაციო მონაკვეთებზე, გზის გასწვრივ არსებული მიწის ნაკვეთების მიმდებარე ღობეებზე შესაძლო დროებითი ზემოქმედების შესახებ. აგრეთვე, ახსნა დამოუკიდებელი ლიცენზირებული შემფასებლის მიერ დაზიანებული აქტივების აღდგენითი ღირებულების გაანგარიშების მეთოდი, რომელიც ითვალისწინებს სამშენებლო მასალების მიმდინარე საბაზრო ღირებულებას ამორტიზაციისა და ხარჯვადი მასალების ღირებულების დაქვითვის გარეშე.

მან დასძინა, რომ ღობეების განსხვავებული ტიპების მიხედვით დადგენილია კომპენსაციის ექვსი სხვადასხვა განაკვეთი (ლერი/გრძივი მეტრი) და ეს მონაცემები მოცემულია საინფორმაციო ბუკლეტში. თუ კონკრეტულ მონაკვეთზე მშენებლობის დაწყების მომენტისათვის დაუდგენელი იქნება ღობის მფლობელის ვინაობა ან მისი ადგილმდებარეობა, სამშენებლო კომპანიას უფლება ექნება საკუთარი ხარჯებით აღადგინოს დაზიანებული ღობე.

ქალბატონმა ლელა შათირიშვილმა დამატებით აღნიშნა რომ პროექტის ზემოქმედებაში მოქცეულ, ყველა პირს ექნება არჩევანის უფლება: მიიღოს ფულადი კომპენსაცია და სამუშაოების დასრულების შემდეგ აღადგინოს საკუთარი ღობე; ან უარი თქვას საკომპენსაციო თანხის მიღებაზე და დათანხმდეს პირობას, სამშენებლო კომპანიამ საკუთარი ხარჯით მოახდინოს ზემოქმედების ქვეშ მოქცეული ღობის აღდგენა.

ამასთან, დამსწრეებმა შეიტყვეს, რომ გზის სამუშაოების განხორციელების დროს, სამშენებლო კომპანიის ვალდებულება იქნება პროექტის ზემოქმედების ქვეშ მოქცეული ღობის აღებისას უზრუნველყოს დროებითი ზღუდარის მოწყობა, ან არსებული გადაიტანოს ისე რომ მიწის ნაკვეთზე არ მოხდეს უცხო პირების, ან საქონლის შეღწევა და არ დაზიანდეს მოსავალი. წინააღმდეგ შემთხვევაში, ზარალის ანაზღაურებაზე პასუხისმგებელი იქნება სამშენებლო კომპანია.

მომხსენებელმა აგრეთვე ახსნა, გზის რეაბილიტაციის დროს დაზიანებული მსხმოიარე მრავალწლიანი ნაგავების კომპენსაციის მეთოდი და დასძინა, რომ კომპენსაციის განაკვეთები წარმოდგენილი იყო საინფორმაციო ბუკლეტის დანართში 2.

განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმო საჩივრების განხილვის მექანიზმს და პროექტის სრული ციკლის მანძილზე მოქმედ კომისიაში საჩივრების წარდგენის ეტაპებს.

პრეზენტაციის დასრულების შემდეგ შეხვედრა კითხვა-პასუხის რეჟიმში გადავიდა.

ამით ოფიციალური საჯარო განხილვა დასრულდა.

ცხრილი 1. საჯარო განხილვაზე დასმული კითხვები და განხილვის ორგანიზატორების მიერ გაცემული პასუხები

#	დამსწრე პირი	დასმული კითხვა	კონსულტანტის მიერ გაცემული პასუხი
1	ბ-ნი მამუკა დოლიძე, მერიის წარმომადგენელი ს. ამაღლებაში	ადგილობრივ მოსახლეობას ს. ამაღლებაში ურჩევნია, რომ ფულადი კომპენსაციის გადახდის სანაცვლოდ, მშენებელმა კომპანიამ სამშენებლო სამუშაოების შემდეგ, ალადგინოს პროექტის ზემოქმედებაში მოქცეული ღობეები.	გმადლობთ აღნიშნული ინფორმაციისათვის. საგზაო სამუშაოების დაწყებამდე, სამშენებლო კომპანია ითანამშრომლებს მერიის სამსახურთან და სავარაუდოდ თქვენ გთხოვენ, დახმარება გაუწიოთ სამშენებლო კომპანიას ადგილობრივი მოსახლეობისაგან შესაბამისი წერილობითი თანხმობის მიღების პროცესში.
2	ეს კითხვა რამდენიმე პირმა დასვა	როდისათვის იგეგმება სამშენებლო სამუშაოების დაწყება?	საგზაო სამუშაოები დაიწყება, საერთაშორისო ტენდერით სამშენებლო კომპანიის შერჩევისა და შესაბამისი ხელშეკრულების გაფორმების შემდეგ. ამ საკითხების დასრულებას სავარაუდოდ ექვსი თვე მაინც დასჭირდება.
3	ბ-ნი ილია შარაშიძე	მოიცავს თუ არა აღნიშნული პროექტი ჩოხატაური-ბახმაროს გზის მთლიან მონაკვეთს?	ამ გზის მონაკვეთზე 0+000 კმ - 3.5 კმ მდე გზის მოვლა-პატრონობა უკვე მიმდინარეობს. აღნიშნული პროექტის ფარგლებში განხორციელდება მოხრეშილი გზის რეაბილიტაცია, საუბარია 3+500 კმ დან 13+800 კმ მონაკვეთზე.
4	ქ-ნი რუსუდან კირკიტაძე	ჩოხატაურის ცენტრში, 9 აპრილის ქუჩაზე სანიაღვრე მიწები ძალიან ცუდ მდგომარეობაშია და ეს ქუჩა ხშირად იტბორება.	მიუხედავად იმისა რომ პროექტის ფარგლებში ყველა სანიაღვრე მიწი და არხი აღდგება, თქვენს მიერ ნახსენები ქუჩა არ შედის ამ კონკრეტული პროექტის ფარგლებში, რადგან ეს გზა ადგილობრივი ხელისუფლების დაქვემდებარებაშია. თუმცა, როგორც საგზაო დეპარტამენტის წარმომადგენლები, აღნიშნულ ინფორმაციას ჩვენ მაინც მივაწვდით ხელმძღვანელობას.
5	ეს შეკითხვა საჯარო განხილვაზე დამსწრე ქალებმა დასვეს	ჩვენ მსგავს პროექტებზე დასაქმების შესახებ აქამდე არ გვსმენია. შესაძლებელია გზის სამუშაოების დროს ჩვენთვისაც გამოინახოს სამუშაო?	ეს შედარებით ახალი ინიციატივაა და გზების დეპარტამენტში მსოფლიო ბანკის რეკომენდაციით იწერება. თუმცა, ამ კუთხით დეპარტამენტმა უკვე მიაღწია წარმატებულ შედეგს კახეთის რეგიონში, სადაც ადგილობრივი გზების პერიოდული მოვლა-შენახვის პროექტში რეგულარულ ხელფასზე რამდენიმე ათეული ქალია დასაქმებული. ვფიქრობთ, ასეთი შესაძლებლობა თქვენც დაგაინტერესებთ, რადგან ეს საქმე არ მოითხოვს მძიმე ფიზიკურ დატვირთვას და ხანგრძლივ სამუშაო საათებს, რაც ქალებს საშუალებას აძლევს ოჯახსა და შვილებს სათანადო დრო დაუთმონ.

დანართი 1 დამსწრეთა სია

ადგილმდებარეობა/Location: რობსუაქი

თარიღი/Date: 31/05/2019

ბუნებრივი და სოციალური გარემოს მართვის გეგმის საჯარო განხილვის დამსწრე პირთა სია

№	სახელი, გვარი	საკონტაქტო ინფორმაცია (მობილური, სოფელი და მისამართი)	ხელმოწერა	შენიშვნა
1.	რობოვან კოტროვაძე	577 957 996. ვიწარ ჩობატაძის ნახტორის ქ. 14.	რობოვან	
2	ნესტან ჭნუგვიანი	595 15 16 76. ჩხაყავლი სოფ. ეხადია	ნესტან	
3.	ნაცო ნიჭორია	555 347902 ჩხაყავლი სოფ. ვან-ნომლოტი	ნ. ნიჭორია	
4.	ანსო ცინცაძე	577 95.79.29 ჩობსუაქი სოფ. ვაჩგანა	ანსო	
5.	თაბაჩი მესაბეგლი	551-96-18-80 სოფ. ახალმენი	თაბაჩი	
6	ვასტაძე ვახტანგ	557-98-65-72 ჩობსუაქი სოფ. ზვანა	ვ. ვასტაძე	
7.	სოფიო ქიხია	577-22-69-71 ჩობსუაქი სოფ. ვაჩგანა	ს. ქიხია	
8	თამაზ ციხი	577 07.95.21 სოფ. ხევი	თამაზ	
9	ლიპარი მარცაძე	სოფ. ხევი 599 92 38 51	ლიპარი	

OPRC გურიის შიდა სახელმწიფოებრივი გზების რეაბილიტაცია და მოვლა-შენახვის პროექტი

ადგილმდებარეობა/Location: რობსუაქი

თარიღი/Date: 31/05/2019

ბუნებრივი და სოციალური გარემოს მართვის გეგმის საჯარო განხილვის დამსწრე პირთა სია

№	სახელი, გვარი	საკონტაქტო ინფორმაცია (მობილური, სოფელი და მისამართი)	ხელმოწერა	შენიშვნა
10	ნეკოლაი ჯანაძე	სოფ. ზეზაბეგლი 577 62 52 56	ნეკოლაი	
11	ქათა ყაჩაღიძე	სოფ. ზეზაბეგლი 599 29 45	ქათა	
12	ვლადიმერ ტყეშელაშვილი	სოფ. ზეზაბეგლი 577 95 43 79	ვლადიმერ	
13	ნინო ვაჩაგვიანი	ქველ: 599 57 25 15 სოფელი ა. ვ. ვ.	ნინო	
14	მხარაიძე	558.1103.21 ზვანა	მხარაიძე	
15	ქეთევან ჯანაძე	595 21 91 41 სოფელი	ქეთევან	
16	ნინო ნიჭორია	598 18 44 78	ნინო	

OPRC გურიის შიდა სახელმწიფოებრივი გზების რეაბილიტაცია და მოვლა-შენახვის პროექტი